

Vlaams
Parlement

vergadering **C190**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 31 maart 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de Vlaamse klimaatinspanningen – 1602 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de noodzaak tot decretale aanpassingen naar aanleiding van telkens terugkerende argumentatie in schorsings- en vernietigingsarresten van de Raad van State rond provinciale en gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen – 1696 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van Ingrid Lieten aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de projectoproepen in het kader van het Milieuprojectenfonds – 1705 (2014-2015)	11

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de Vlaamse klimaatinspanningen – 1602 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): De aanleiding van mijn vraag is het Country Report Belgium 2015 van de Europese Commissie. Het is niet de eerste keer dat de Europese Commissie de link legt tussen economie en de strijd tegen klimaatverandering maar het is zeker opnieuw het vermelden waard dat in een economische analyse van ons land en van de regio's een belangrijk hoofdstuk is opgenomen met de titel 'Greening the Economy'. Er wordt een analyse gemaakt van de manier waarop wij omgaan met de klimaatinspanningen die Europa van ons land vraagt.

Minister, dat rapport doet me eerlijk gezegd een beetje denken aan interpellaties die hier in het verleden zijn gehouden. Daarbij wordt ongeveer dezelfde argumentatie gebruikt. Ik zal er een paar zaken uit citeren, weliswaar in het Engels, want het rapport is in het Engels opgemaakt: "It implies one of the largest remaining efforts among all member states." Ons land zit dus achteraan in het peloton.

"The absence of a political agreement between the federal and regional entities", het fameuze politieke akkoord dat maar uitblijft. Verder staat ook: "Several policies and measures to reduce emissions have been announced, but their implementation remains uncertain." Minister, ik heb exact dezelfde boodschap gegeven tijdens het actualiteitsdebat in december maar u ontkende dat toen. Nu zijn we een aantal maanden verder en maakt de Europese Commissie dezelfde analyse.

"In Flanders a significant proportion of these funds will likely be earmarked for compensating energy-intensive industries for electricity price increases." Hier gaat het over de fameuze compensatie ten aanzien van de energie-intensieve industrie waarbij het grootste deel van de klimaatmiddelen al verbruikt dreigt te worden.

In het rapport staat daarover: "It is therefore unclear how much will actually be available for climate protection and by when." Dit is exact hetzelfde betoog als hier in het verleden meermaals is gehouden.

"There is also no clarity on how far flexible mechanisms will be used to meet the targets." Het betreft hier de discussie over de flexibele mechanismen.

Mijnheer Vandaele, ik zie u glunderen. Ik weet dat u een groot liefhebber bent van Shakespeare. Mijn Engels is zeker niet van dat niveau.

"The situation is particularly pressing for the residential sector and road transport." En dat zijn dan nog wel Vlaamse bevoegdheden. De uitdaging bevindt zich dus vooral op regionaal niveau.

Minister, ik heb al verwezen naar vroegere interpellaties en naar het actualiteitsdebat. Ook toen hebben we gezegd dat Vlaanderen te weinig doet. U zegt dan als verantwoordelijke minister dat Vlaanderen wel genoeg doet, maar nu wijst Europa u eigenlijk terecht. Wat is uw reactie ten aanzien van de Europese Commissie?

Verder is er ook de discussie over de internationale solidariteit, die niet aan bod komt in deze economische analyse. Dit is hier ook al vaker besproken in het

parlement. Het laatste feit waarvan ik op de hoogte ben, is de uitspraak van de minister-president dat Vlaanderen geen bedrag zal storten in het fameuze Green Climate Fund.

De bevoegde federale minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling, mevrouw Marghem, zei in een interview met MO Magazine over het weigeren van het opnemen van de internationale verantwoordelijkheid: "Zo lijkt het, en dat zou echt ontgoochelend zijn. België is altijd pionier geweest in de klimaatonderhandelingen. Anderzijds, drie vierde van het land heeft wel positief gereageerd (federaal, Brussel en Wallonië), dat is toch niet slecht."

Dit is een duidelijke terechtwijzing ten aanzien van Vlaanderen. Wat is uw reactie daarop?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Sanctorum, ik vind uw Engels bijzonder goed, het is bijna het niveau van het Engels van de heer Peumans, beter zelfs.

Ik deel een aantal van uw bezorgdheden. Minister, ik ben ook benieuwd of u de conclusies van dit rapport waaruit de heer Sanctorum zo welluidend citeert, deelt dan wel of u daar kanttekeningen bij maakt.

Wij blijven streven naar het behalen van de EU-doelstellingen die bindend zijn voor het aandeel in de CO₂-reductie en voor het aandeel in hernieuwbare energie. Wij laten die niet los.

Er is ook sprake van een bijsturing van het Vlaams Klimaatbeleidsplan. Ik dacht dat u al tijdens de bespreking van de beleidsnota had gezegd dat dit tot de mogelijkheden behoort. Misschien kunt u daar nu al meer over zeggen.

Mijnheer Sanctorum, de verdeling van de lasten blijft een heikel punt. U kent de redeneringen die daarachter zitten. Minister, misschien hebt u een recente stand van zaken op dat gebied.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We hebben dit debat al meermaals gevoerd en uiteraard zal mijn antwoord ook in de lijn liggen van wat ik al een aantal keren heb gezegd.

Uiteraard is het voor mij essentieel dat er een goed en evenwichtig akkoord wordt bereikt over de inspanningen die België moet leveren om minder broeikasgassen uit te stoten, en over de middelenverdeling. Beide zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Momenteel bestaat er nog geen akkoord over het feit dat de lasten en de lusten samen moeten vallen.

De voorzitter van de Nationale Klimaatcommissie is het Brusselse Gewest. Zij hebben die commissie samengeroepen op 30 januari, maar daar is geen akkoord uit gekomen.

Ik wil ook herhalen dat Vlaanderen de doelstellingen die in het verleden werden en in de toekomst worden opgelegd, altijd wil halen. We hebben al aangetoond dat we die ook effectief halen. Ik verwijs nogmaals naar de Kyotodoelstellingen, die wij ook ruimschoots hebben gehaald. De doelstellingen die voor de toekomst vastliggen, willen wij ook behalen.

Wij wachten niet op een intern Belgisch akkoord. We starten nu al met ons klimaatbeleidsplan. We gaan uit van de doelstellingen die worden opgelegd.

We hebben een inhaalbeweging gemaakt met veertien quick wins: elf daarvan zijn intussen aangevat. Het gaat niet alleen over die quick wins. Jaarlijks wordt in Vlaanderen ongeveer 1,2 miljard euro uitgegeven aan klimaatmaatregelen. Dat bedrag ligt wellicht nog hoger als men daar nog een aantal anderen maatregelen bij neemt. Dat is toch niet min.

Ik ga het Klimaatbeleidsplan nu niet bijsturen, maar we volgen het wel zeer goed op. We hebben een jaarlijkse rapportering waarop kan worden bijgestuurd. Binnenkort zijn er trouwens nieuwe prognoses die van belang zouden kunnen zijn.

Wat voor ons telt, is dat we die doelstellingen tegen 2020 halen. Dat geldt trouwens ook voor andere lidstaten. De afrekening gebeurt na die periode, maar wordt opgevolgd en gemonitord.

Wat de internationale klimaatfinanciering betreft, heeft België een bedrag toegezegd van 51,6 miljoen euro. De federale overheid heeft 50 miljoen euro uitgetrokken, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest 600.000 euro, en het Waalse Gewest heeft beloofd om 1 miljoen euro vrij te maken op voorwaarde dat er gedurende het eerste semester van 2015 een akkoord zou worden gesloten over de lasten en de middelenverdeling.

Het klopt dat de Vlaamse Regering en de minister-president eind 2014 beslist hebben om niet snel snel middelen te gaan weghalen uit bestaande en lopende projecten en die dan in te zetten voor het Groen Klimaatfonds. Dat is federaal gebeurd. We hebben daar geen voorwaarden aan gekoppeld zoals andere gewesten wel hebben gedaan. Een van de voorwaarden aan dat Groen Klimaatfonds is dat de middelen nieuw en additioneel moeten zijn. Eigenlijk voldoen de federale middelen daar niet aan.

Het Vlaams regeerakkoord zegt wel dat wij vanuit onze bevoegdheden uiteraard wel participeren aan de internationale klimaatfinanciering. Als er afspraken zijn, zullen wij die moeten nakomen. Dit is eigenlijk een herhaling van wat ik al een aantal keren heb gezegd. Dat is logisch, niets wijst erop dat ik iets anders zou moeten zeggen. We pakken dit planmatig aan. Het klimaatbeleidsplan wordt breed gedragen en is door vier politieke partijen goedgekeurd. Ik veronderstel dat we verder die richting kunnen uitgaan.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Ik overloop de vragen en antwoorden. Wat is de stand van zaken in verband met lasten- en middelenverdeling? U kunt daar niets over zeggen, er is nog altijd geen akkoord en er is geen uitzicht op een akkoord.

Welke klimaatmaatregelen zal de Vlaamse Regering nemen zodat Europa kan worden overtuigd? Wordt het Vlaams Klimaatbeleidsplan bijgestuurd of aangevuld? U wilt verder doen zoals u bezig bent. U vindt dat u goed bezig bent.

Voor de periode 2013-2014 zijn elf van die fameuze quickwins beslist of operationeel. Die zaken werken door tot 2020. U bent er niet in geslaagd om die allemaal op te starten en het is intussen 2015. We weten niet op welke manier we de reductiekloof gaan dichten voor de periode 2015-2020.

Het bedrag dat werd gestort in het Green Climate Fund is nul euro. Op de vraag waarom Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk volgens de Europese Commissie het beter doen dan van hen wordt gevraagd, gaat u niet in.

Minister, het klopt natuurlijk dat we hier in het verleden al meermaals over hebben gedebatteerd. Maar het mag nu wel iets meer worden dan een welles-nietesspelletje

tussen ons. Zijn we goed bezig of zijn we nu niet goed bezig? Als de Europese Commissie u terechtwijst, kunt u toch niet doen alsof er niets is gebeurd. Dat is toch een heel scherp rapport van Europa? En u blijft gewoon koppig zeggen dat u wel goed bezig bent, dat alles in orde komt.

En dan verwijst u naar Kyoto. Maar dat halen we enkel door onze industrie. Dat heb ik u al gezegd en ik veronderstel dat u dat beseft, maar u probeert dat te negeren. (*Opmerkingen van minister Joke Schauvliege*)

Jawel, jawel. Dat staat in de rapporten van uw eigen administratie. Voor de non-ETS (Emission Trading System) hebben we 7,9 miljoen ton CO₂ te veel uitgestoten in de periode 2008-2012 en toch blijft u zeggen: alles is in orde, we zijn goed bezig. Ja, dat begint negationistische proporties aan te nemen. Dat is pure ontkenning van feiten. Meer kan ik daar niet over zeggen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de noodzaak tot decretale aanpassingen naar aanleiding van telkens terugkerende argumentatie in schorsings- en vernietigingsarresten van de Raad van State rond provinciale en gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen – 1696 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Mijn vraag werd ingegeven door enkele West-Vlaamse dossiers. De voorbije maanden valt op dat de Raad van State nogal wat deelplannen van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP's) of zelfs integrale provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen vernietigt. In nogal wat gevallen besluit de Raad van State tot een schorsing of vernietiging op basis van de schending van de motiveringsplicht. Ik heb het onder andere concreet over de aspecten locatieonderzoeken, bestemmingswijzigingen en gemotiveerde behoefteramingen.

Er zijn in de Vlaamse wetgeving volgens de provincie West-Vlaanderen geen decretale parameters die de modaliteiten van locatieonderzoeken klaar omlijnd inhoudelijk vastleggen. Ik stel vast dat er veel discussie is over de al dan niet ontheffing van plan-MER's. De Raad van State interpreteert de voorhanden zijnde wetgeving blijkbaar steeds frequenter op een andere wijze dan de planologen van de bestuurlijke administraties.

Ik heb verwezen naar het dossier van de Nonnebossen en de vraag dringt zich op of de Vlaamse regelgeving niet nog meer moet worden verfijnd of verduidelijkt. Om blokkeringen te voorkomen of vermijden werden tijdens de vorige legislatuur regelgevende initiatieven genomen, zoals de verankering van de zogenoemde bestuurlijke lus. De heer Vandaele stelde daar een schriftelijke vraag over.

Dat neemt niet weg dat er steeds meer ruimtelijke uitvoeringsplannen worden geschorst of vernietigd. De aandacht gaat hierbij vooral uit naar gewestelijke RUP's waarbij provinciale RUP's – die toch niet onbelangrijk zijn voor de inplanting van bijvoorbeeld regionale bedrijventerreinen en dus bijvoorbeeld ook planologische oplossingen voor weekendverblijven – toch wat in de schaduw blijven staan. Ook hier besluit de Raad van State vooral op basis van de schending van de motiveringsplicht tot een schorsing of vernietiging.

Minister, erkent u dat er een probleem is rond de interpretatie van de vigerende Vlaamse wetgeving, onder andere milieueffectrapportage, door de Raad van State? Dat blijkt uit steeds terugkerende argumentatie in de arresten. Welke remediëringen plant u om de wetgeving nog robuuster te maken waardoor ook de diverse provinciale planologische initiatieven niet telkens op een vernietigingsarrest botsen?

Ik heb al verwezen naar de dossiers. De planologische oplossing die een PRUP zou moeten bieden voor de grootste cluster aan zonevreemde permanente bewoning in West-Vlaanderen, met name de Nonnebossen en het Vijverbos in de gemeente Zonnebeke, werd door de Raad van State vernietigd. De Raad van State oordeelt dat de screening op milieueffecten niet behoorlijk is verlopen en dat het omzetten van bestemmingen niet voldoende werd gemotiveerd.

Ik neem aan dat dit niet alleen in West-Vlaanderen gebeurt, maar dat er ongetwijfeld in de rest van Vlaanderen ook zulke voorbeelden te vinden zijn. Ik heb begrepen dat de bevoegde bestendig afgevaardigden van de provincie West-Vlaanderen samen met de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP) in overleg zou treden met u om de wetgeving te bekijken en eventueel te verfijnen en om tegemoet te komen aan de bezorgdheden van de provincies, in het bijzonder de provincie West-Vlaanderen.

De procedures bij de Raad van State zijn erg tijdrovend. Het dossier waarvan hier sprake sleept al jaren en jaren aan. Ik hoef u niet te vertellen dat dit gepaard gaat met een serieus kostenplaatje. Vandaar mijn vraag.

Ik weet ook wel dat heel wat dossiers niet geschorst of vernietigd worden, maar een aantal RUP's wel omdat de Raad van State een andere interpretatie van de wetgeving toepast dan de planologen op provinciaal niveau.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Ik zal ingaan op de vragen die dergelijke casus kan oproepen. De heer Sintobin heeft er een aangehaald, namelijk de bestuurlijke lus. Deze is ontwikkeld als instrument om in dergelijke zaken tijd te winnen en om tijdens de procedure mogelijk een aantal wijzigingen aan te brengen. Men wil op die manier vermijden dat men een hele procedure moet doorlopen om dan weer van nul te moeten herbeginnen. De bestuurlijke lus is vernietigd door het Grondwettelijk Hof voor wat betreft de Raad voor Vergunningsbetwistingen maar niet voor wat betreft de Raad van State.

Een aantal maanden geleden heb ik bij een vraag om uitleg aan de minister gevraagd in welke mate de Vlaamse Regering aan haar advocaten die worden ingezet als een GRUP wordt vernietigd of aangevochten bij de Raad van State, opdracht zal geven om zich ook te gaan bedienen van dat instrument. Minister, wat is uw standpunt daaromtrent?

We hebben de conceptnota van het integratiespoor waarbij het plan-MER en het RUP in één beweging worden meegenomen. Ik zeg dat omdat de Raad van State vaak RUP's vernietigt op basis van procedures die volgens hen niet correct of niet werden gevolgd. Als we de twee in één keer laten gebeuren, wat in de conceptnota staat, is er minder tijdverlies en zijn er minder risico's. Minister, wat is de timing om dat toe te passen? Dat is toch ook aan bod gekomen bij het Oosterweeldebat en de noord-zuidverbinding in Limburg? Is daar eigenlijk al gebruikgemaakt van die mogelijkheid?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Minister, de heer Sintobin snijdt hier inderdaad een problematiek aan die niet nieuw is. De vraag is natuurlijk, collega,

of we dit moeten oplossen door nog verder te verfijnen of verduidelijken. Ik heb soms de indruk dat we ons daardoor juist nog verder vastrijden.

Ik wil aansluiten bij de heer Ronse. Van de integratie van het plan-MER en het RUP kunnen we inderdaad heil verwachten. Het is intussen al twee legislaturen geleden dat deze integratie op het spoor werd gezet. In de vorige legislatuur werden we echter herhaaldelijk teruggedrukt. Vlaanderen heeft zelfs een keer geadviseerd om het integratiespoor niet meer te gebruiken. Desondanks stootten we op tal van vernietigingen.

Het integratiespoor loslaten is één zaak. Dat het plan-MER en het RUP dan volledig apart te behandelen zijn, betekent dat er twee keer procedures kunnen worden gevoerd. Het onderscheid tussen de milieueffectenrapportage enerzijds en het ruimtelijk uitvoeringsplan anderzijds wordt natuurlijk niet gemaakt door degene die zijn gelijk wil halen, die ziet gewoon twee kansen om een procedure tegen een project op te starten.

Vandaar onze heel duidelijke vraag, minister, naar de stappen die al gezet zijn in de uitvoering van de conceptnota Integratie. Volgens mij dateert de eerste van september 2013. De tweede versie werd voorgelegd op 29 november 2013. Ze werd voorgelegd aan de adviesraden in januari 2014. Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dank u voor de terechte vraag, mijnheer Sintobin. U vraagt naar de evaluatie van de redenen voor al die beroepen bij de Raad van State. Veel van die procedures leiden tot vernietiging.

Dat betekent niet automatisch dat er iets scheelt aan de regelgeving omtrent de RUP's. De Raad van State onderzoekt vaak de motivering van een project. Op basis daarvan doet de raad een uitspraak en vraagt hij naar een andere motivering. Onze diensten inventariseren die uitspraken systematisch en gestructureerd. Ze willen zo de meest recente rechtspraak van de Raad van State in kaart brengen en bekijken hoe we daaraan tegemoet kunnen komen. Om de zoveel tijd schrijft het departement een offerte uit voor een juridische screening. Binnenkort komt er zo'n screening.

We willen heel wat initiatieven nemen om daaraan tegemoet te komen. We willen natuurlijk vermijden dat er vernietigingen zijn. U verwijst terecht naar de verankering van de bestuurlijke lus voor de vaststelling van de RUP's. Als de overheid beslist om de definitieve vaststelling van een RUP in te trekken om te verhelpen aan een wettigheidsgebrek, biedt de Vlaamse Codex sedert 2014 de mogelijkheid om het besluit tot definitieve vaststelling te hernemen, ook als de oorspronkelijke beslissingstermijn verstreken is. Op die manier kunnen ook nog een aantal wettigheidsbezwaren die worden opgemerkt, worden rechtgezet.

Mijnheer Ronse, uiteraard vestigen wij daarop de aandacht van onze raadsleden zodat zij er ook een beroep op kunnen doen of die mogelijkheid kunnen benutten. Dat staat trouwens niet alleen in de codex voor de gewestelijke RUP's, maar dat kan dus ook voor de provinciale en gemeentelijke RUP's gebeuren.

Wat de andere initiatieven betreft, de heren Ronse en Ceysens hebben ernaar verwezen, we integreren het plan-MER en het RUP. Zo vermijden we dubbele processtappen. We hebben al een hele weg afgelegd. We zijn gestart met de conceptnota. We hebben die advisering gevraagd. We zijn nu recent naar de Vlaamse Regering gegaan om ook de volgende stap te zetten. Daar wordt verder aan gewerkt.

De milieueffectenrapportage en het ruimtelijke planproces moeten deel uitmaken van eenzelfde en geïntegreerd maatschappelijk keuzeprocess. Dat is voor ons essentieel. Als we dat direct koppelen, kunnen we ervoor zorgen dat er meer procesmatig wordt gewerkt en dat er geen inconsistenties optreden tijdens de procedure. Dat is wat we willen bewerkstelligen. Bij deze herziening van de planningsprocedure zal ook worden gezorgd voor een verhoogde draagvlakvorming door middel van kwalitatieve inspraak en participatie.

Dat is belangrijk. Van bij de start moeten we de impact duidelijk maken, en voldoende communiceren. Iedereen moet op de hoogte zijn van de consequenties. Een efficiëntere participatie gericht op een transparant planningsproces zal alleen zorgen voor een breder draagvlak.

Zoals gezegd, zijn de teksten klaar. Ze zullen op korte termijn naar de regering gaan, zodat we stappen kunnen zetten. We hebben alles binnen, alle adviezen zijn verwerkt. Op korte termijn gaan we daarmee naar de Vlaamse Regering.

Mijnheer Sintobin, u vraagt of het overleg met de provincies niet essentieel is. We hebben regelmatig overleg met de bevoegde gedeputeerden, zowel van Leefmilieu als van Ruimtelijke Ordening. We willen hen nauw betrekken bij de omgevingsvergunning. Die wordt gedigitaliseerd. We hebben de provincies nodig, we zien elkaar vaak. Die zaken komen daar vaak aan bod. We moeten ons blijven afvragen hoe we ellenlange procedureslagen kunnen vermijden.

Het is de zorg van dit parlement dat ook de regelgeving maakt, dat dit zo goed mogelijk gebeurt. We moeten alles zo goed mogelijk opvolgen en bijsturen waar nodig.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord dat ik grotendeels kan onderschrijven. U erkent het probleem en u zegt dat de kern van het probleem voornamelijk bij de motivatie ligt. U zegt dat het departement alles in kaart brengt en alles kritisch screent. Er wordt ook verwezen naar de conceptnota, het integratiespoor, het plan-MER en het RUP, wat op zich een goede zaak is. Maar alles moet ook nog worden geïmplementeerd, en daarbij is de bestuurlijke lus een goed instrument.

Het verhaal van inspraak en participatie bestaat al lang, voor sommige mensen zal er nooit genoeg inspraak en participatie zijn. In dergelijke dossiers spreekt iedereen ook voor zich. Met mijn vraag wil ik aangeven dat er problemen zijn om terug te keren op dit specifieke dossier van de Nonnebossen. Dat dossier is al vijftien jaar oud en kan dan ook moeilijk een voorbeeld van goed bestuur worden genoemd. We kunnen alleen maar initiatieven nemen, maar intussen zitten die mensen daar. Het gaat over een van de grootste concentraties van permanente bewoning in West-Vlaanderen. Een aantal bewoners zijn al in orde, maar een zeventig-, tachtigtal nog niet.

Het is jammer dat we na vijftien jaar zo'n dossier als aanleiding voor een vraag moeten gebruiken. Ik hoor echter, minister, dat u naar de Vlaamse Regering gaat om de conceptnota verder te implementeren. Ik hoop dat dit de afhandeling van de dossiers en de goedkeuring van provinciale RUP's kan bespoedigen, desnoods via de Raad van State. Dit is van mijn kant geen pleidooi om de beroepsmogelijkheden van mensen in te perken. Ik begrijp de heer Ceyskens wanneer hij zegt dat een verfijning van de wetgeving misschien voor nog meer problemen zal zorgen. Het is aan ons allemaal samen om voor een goede oplossing te zorgen. Ik hoop dat de implementatie van de aangekondigde conceptnota alvast een en ander in goede banen zal leiden.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Ik sluit me aan bij de opmerking over een niet te verregaande verfijning.

Minister, ik heb nog vier vragen voor u, maar ik verwacht absoluut niet dat u die nu beantwoordt.

Het verheugt me dat u de raadsheren van het Vlaamse Gewest de opdracht geeft om die bestuurlijke lus waar mogelijk aan te wenden. In hoeveel gevallen is dat al gebeurd en wat is de effectieve tijdwinst? Misschien is dat voer voor een schriftelijke vraag.

Stel dat het RUP finaal wordt goedgekeurd en dat iemand wil bouwen of verbouwen. Er wordt beroep aangetekend dat voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen komt. Tijdens de vorige legislatuur hadden we daar een bestuurlijke lus voor, die het Grondwettelijk Hof toen heeft vernietigd. Zullen we proberen dit te herstellen? Wat is daar de stand van zaken?

Er is ook het decreet betreffende complexe projecten. In het geval van een complexe zaak kan de Vlaamse, provinciale of gemeentelijke overheid dit eventueel inbrengen. Zo'n verhaal kan eventueel aanleiding geven om dat pakket aan maatregelen verder bekend te maken. Hoe zit het met de bekendmaking van die complexe projecten?

Minister, het zou goed zijn dat u over deze zaak zelf een overleg plant met de betrokkenen over de vraag hoe het nu verder moet met die verblijven.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Ronse, ik zal toch antwoorden op twee van uw vragen. Hoeveel bestuurlijke lussen al zijn toegepast, moet ik navragen. Op die vraag kan ik vandaag uiteraard geen antwoord geven. Ik zal u het antwoord bezorgen via het secretariaat.

Wat de stand van zaken betreft over de vergunningen voor bestuurlijke lussen, zal ik eveneens de stand van zaken opvragen en u bezorgen.

Het decreet betreffende complexe projecten is pas in werking vanaf 1 maart. Er zijn al een aantal projecten geselecteerd om daarop toe te passen. Ik zal u een overzicht bezorgen van de projecten die we intussen al hebben geselecteerd. Eigenlijk is dit nu de officiële start, maar het is de bedoeling om met een aantal concrete, grote projecten te starten en dat decreet in de praktijk om te zetten. Zo kunnen we nagaan of het goed loopt en of er eventueel bijstellingen nodig zijn.

Op het concrete geval van de permanente verblijven in de Nonnebossen zal ik hier niet in detail ingaan. Het gaat over een dossier dat heel gevoelig is voor uitspraken en procedures. Alle uitspraken die ik daar openbaar over doe, kunnen worden aangegrepen in een of andere richting. Maar ik ben uiteraard altijd bereid om over dit concrete dossier rond de tafel te gaan zitten met alle betrokkenen en om na te gaan hoe we daaruit kunnen geraken. Dat engagement wil ik zeker aangaan zonder in detail op dit dossier in te gaan. Dat zou alleen aanleiding kunnen geven tot nieuwe procedurefouten of voorafnames die nadien kunnen worden geïnterpreteerd als voorafnames op motivaties of dergelijke meer.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ingrid Lieten aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de projectoproepen in het kader van het Milieuprojectenfonds – 1705 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Minister, mijn vraag gaat over een projectoproep die loopt en die eigenlijk afgerond zou moeten zijn, maar dat nog niet is.

Eind 2013 lanceerde u de projectoproep 2014 voor het Milieuprojectenfonds. Daar is een heel mooie procedure voor uitgewerkt die ook in een projectsubsidiebesluit beschreven staat. Die procedure werd gevolgd.

De oproep werd gelanceerd en de projectvoorstellen moesten worden ingediend. In april 2014 werden ze voorgelegd aan de adviescommissie, die een inhoudelijke beoordeling maakt nadat ze ook nog eens een verduidelijkingsronde presenteerde. Daaruit volgde eigenlijk een voorstel van een projectenprogramma dat aan uw kabinet is bezorgd.

De procedure die u zelf hebt vastgelegd, bepaalt dat u uiterlijk op 1 augustus een beslissing neemt over dit projecten. De projectindieners moeten voor 1 september op de hoogte worden gebracht. Die laatste twee zaken gebeurden niet: u nam – voor zover ik weet – geen beslissing.

In september 2014 kregen de projectindieners wel nieuws van u. U meldde hun schriftelijk dat de projectvoorstellen positief werden geëvalueerd door de adviescommissie, maar dat er toch geoordeeld werd dat de ingediende projecten onvoldoende meerwaarde hebben en te weinig impact op het terrein vooropstellen.

Hoe moet men zo'n brief lezen? Er wordt een onafhankelijke adviescommissie geïnstalleerd die de projectvoorstellen moet beoordelen en die moet nagaan of die voorstellen beantwoorden aan de criteria die u hebt vooropgesteld. In uw brief staat dat er werd geoordeeld. Er staat niet wie daar dan over geoordeeld heeft. Ik veronderstel dat u dat was. De projecten hebben onvoldoende meerwaarde en hebben te weinig impact op het terrein. Op basis van welke criteria is dat beslist?

Intussen is het eind maart. Minister, waarom hebt u de projectoproep 2014 na een positieve beoordeling niet goedgekeurd? Moeten we daaruit afleiden dat die definitief is stilgelegd en dat er dus geen projecten zullen worden goedgekeurd voor de projectoproep 2014?

Wat is uw onderbouwde motivering? U bent als minister toch verplicht om gemotiveerde beslissingen te nemen. Ik vind het heel vreemd dat wanneer een adviescommissie die u hebt ingesteld, die projecten positief evalueert, u opeens beslist op basis van enkele woorden dat die projecten niet goed genoeg zijn. Hoe motiveert u het stilleggen van die projecten?

Komt er een projectoproep 2015? Zo ja, waar en wanneer?

Wat is er gebeurd met de middelen die waren uitgetrokken op de begroting om die projectoproep 2014 te betalen?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens (CD&V): Ik wil voor de volledigheid een element toevoegen aan de vraag, namelijk de reactie van de Bond Beter Leefmilieu. Ik

heb gelezen dat zij de minister in dit dossier danken voor haar luisterbereidheid en haar sociaal verantwoorde beslissing.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Als nieuweling in deze commissie heb ik bekeken wat er in het verleden al is gezegd over die projectoproepen. Het gaat om een al jaren gangbare praktijk die is gestart in 2003. De budgetten zijn in de loop der jaren wel wat verminderd. Voor 2013 zijn zeven projecten positief geadviseerd. Men verklaarde toen: "Omwille van andere beleidsprioriteiten in 2013 en de beperkte meerwaarde van bepaalde projecten werden drie projecten gesubsidieerd." Wat mevrouw Lieten hier vertelt, is dus niet nieuw. Ook in het verleden zijn er keuzes gemaakt om bepaalde projecten al dan niet positief te adviseren en te subsidiëren.

Minister, het lijkt me wel belangrijk dat we het milieumiddenveld proberen te binden, bijvoorbeeld met een milieuprojectenfonds. Ik heb uit de pers vernomen dat u een oproep hebt gelanceerd met een budget van 300.000 euro om projecten inzake klimaatdoelstellingen op te zetten, de provincie daarbij te betrekken en een tienkoppige jury daarover te laten beslissen. Dat lijkt me een alternatief voor dergelijke projecten. Het belangrijkste is echter dat we de milieubewegingen de kans geven om zelf een aanbod te doen, daaruit te selecteren en dat dan te stimuleren via overheidsgeld. Minister, welke alternatieven biedt u hier aan?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Nevens, ik ben het met u eens dat we het milieumiddenveld kansen moeten geven. We moeten wel zorgen dat de middelen die we hebben, zo efficiënt en gericht mogelijk worden ingezet zodat we een zo groot mogelijke return hebben op het terrein.

Mevrouw Lieten, uw vraag doet me een beetje terugdenken aan de vorige legislatuur toen we vaak discussies hadden over subsidies voor cultuur, en dan specifiek voor kunsten waar men ook adviescommissies heeft die een positief of negatief advies formuleren. Finaal moet er een politieke beslissing worden genomen.

Wie zo'n advies ontvangt, kan nooit goed doen. Als het een positief advies betreft en men volgt het, dan vindt iedereen dat perfect. Wanneer het advies positief is maar men wijkt af omwille van een aantal overwegingen, dan krijgt men kritiek omdat men het advies niet volgt. Is het advies negatief, dan is het sowieso niet goed, ongeacht of men het wel of niet volgt.

Dat is eigen aan een procedure waarin een adviescommissie wordt opgenomen die een advies geeft. Een advies is niet te nemen of te laten, het is niet bindend. Als dat wel zo zou zijn, zou het niet veel zin hebben om daar nog een politieke beslissing aan te koppelen. Als het uw overtuiging is dat wij alle adviezen klakkeloos moeten volgen, dan moeten we al die procedures herschrijven en daar geen politieke toets meer aan toevoegen. Die politieke toets heeft alles te maken met het feit dat het moet gaan om effectieve maatregelen die gericht moeten worden ingezet. We moeten dat op een verantwoorde manier doen met de beschikbare budgetten.

Wat de projectoproep 2014 betreft, hebben we vastgesteld dat de ingediende projecten onvoldoende meerwaarde hadden en ook heel weinig impact hadden op het terrein. Een aantal van die projecten zijn inderdaad positief beoordeeld maar wij hebben toch menen te mogen besluiten op basis van het dossier, dat het weinig zinvol was om die projecten te honoreren.

Deze procedure was gebaseerd op het projectsubsidiebesluit van 2003. In dat besluit staan een aantal criteria maar het spreekt voor zich dat prioriteiten veranderen.

De adviescommissie houdt geen rekening met beschikbare middelen. We hadden in 2014 onvoldoende middelen om alle positief geadviseerde projecten te honoreren. En dan is het natuurlijk vaak moeilijk om keuzes te maken. Wij hebben geoordeeld dat de kwaliteit van de projecten onvoldoende was om er een aantal uit te halen die wel positief nieuws zouden krijgen.

Dat is meegedeeld aan de organisaties. Dat is vaak mondeling geduid en zowel schriftelijk als mondeling op vergaderingen meegedeeld.

Er is ook gecommuniceerd dat er in januari 2015 geen nieuwe projecten worden verwacht. Wij willen het projectsubsidieproject wijzigen omdat een aantal criteria moeten veranderen. Er worden ook andere prioriteiten gelegd. Om het beschikbare budget ook effectiever in te zetten, zullen we daar een nieuwe visie over ontwikkelen. Daarbij streven we naar meer eenvoud, eenvormigheid en transparantie.

Hoe pakken we dat aan? We werken aan een volledig nieuw kader voor de financiering van onze milieu- en natuurverenigingen waar die projectsubsiëring in zal zitten met als doel de planlast voor het middenveld en de organisaties te beperken. Het is zonde dat men nu speciaal mensen aan het werk moet zetten, alleen om projectjes in te dienen. Het zou beter zijn die mensen in te zetten op het terrein om mensen te sensibiliseren. De Vlaamse Regering is ervan overtuigd – en dat staat ook uitdrukkelijk in het regeerakkoord – dat we daaraan zullen werken. Het heeft niets te maken met het afbouwen van die sensibilisering of het ondersteunen van dat milieu- en natuurmiddenveld, integendeel. We willen het voor hen draaglijker maken en ervoor zorgen dat de middelen die nu eenmaal beperkt zijn, zo efficiënt mogelijk worden ingezet waarbij we zo veel mogelijk return krijgen voor onze natuur en voor het leefmilieu. We werken daar momenteel aan. In de loop van dit jaar wordt daarover een beslissing genomen.

We hebben meermaals aan die organisaties meegedeeld dat wij menen dat de ingediende projecten niet van dien aard waren om te worden ondersteund, en dat wij vanaf 2015 een andere weg inslaan.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Minister, wat is er gebeurd met de middelen die waren uitgetrokken?

Ik heb begrip voor uw beperkte financiële middelen maar ik vind dit eigenlijk geen goed bestuur. Eerst gaat u een projectoproep lanceren, of zoals u zelf zegt: de verenigingen aanzetten om dossiers in te dienen. Dan laat u de commissie de projecten evalueren op hun inhoud en effectiviteit. Ik ga er toch van uit dat de commissie dat doet. Dan beslist u op eigen houtje om al die adviezen naast u neer te leggen omdat ze geen meerwaarde bieden.

Ik vind dit een aanfluiting van het goed bestuur. Ik vind het een aanfluiting van de gewoonte bij de Vlaamse overheid om commissies onafhankelijke adviezen te laten geven aan de minister. Als uw middelen zo beperkt zijn, dan had u de projecten moeten honoreren die het eerst op de lijst staan. Nu hebt u beslist om iets anders te doen. Ik vind dit getuigen van een grove minachting voor het middenveld.

De heer Ceyskens heeft misschien iets positiefs gelezen van de Bond Beter Leefmilieu, maar ik heb hier de brief van 2 februari van enkele middenveldorganisaties aan u. De brief is ondertekend door de Bond Beter Leefmilieu, Bos Vlaanderen, door i-Cleantech Vlaanderen, door de Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren (Velt) en anderen. Dat zijn toch wel belangrijke partners voor u om de gedragsverandering te realiseren die we nodig hebben.

Ik lees de laatste paragraaf voor. "Na de reeds erg zware besparingen van de voorbije jaren, vinden wij deze ontwikkelingen absoluut een brug te ver. We willen u met aandrang verzoeken om dit alles te herbekijken, de positief geëvalueerde voorstellen van 2014 alsnog te subsidiëren, en te zorgen voor een financieel duurzame verderzetting van dit zo belangrijke fonds, zodat de ideeën die gegenereerd worden door uw middenveld op een duurzame wijze kunnen blijven bijdragen tot de realisatie van de doelstellingen van de Vlaamse overheid op het vlak van leefmilieu en natuur."

Minister, ik vind het echt geen daad van goed bestuur. U minacht het middenveld, u zet ze op droog zaad. En ten slotte legt u alle procedures en projecten met als doel een gedragsverandering, stil in afwachting van een nieuw beleid. Van dat nieuwe beleid durf ik nu al te zeggen: jammer genoeg gaat er niet meer geld naar de projecten van het middenveld maar juist minder.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Lieten, de middelen van 2014 zijn niet weg bij het middenveld. We hebben ze toegevoegd aan de subsidiepot van ad-hocsubsidies voor dat milieumiddenveld. Ze zijn weg bij de projecten maar worden nog altijd besteed aan dat specifieke milieumiddenveld.

Ik vind echt dat we moeten nadenken over een nieuwe manier van subsidiëring van dat milieu- en natuurmiddenveld. Nu krijgen een aantal organisaties structurele ondersteuning. Dat is positief, we staan daarachter. Daarbovenop moeten ze jaarlijks, in tal van beleidsdomeinen, honderden of toch tientallen projecten indienen om hun structurele ondersteuning aan te vullen. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat men niet langer stilstaat bij het nut op het terrein van die projecten. Bij de projecten die in 2014 werden ingediend, zit, met alle respect, geen enkel dat een gedragsverandering bij de burger zal teweegbrengen.

Ik vind het ook niet logisch dat de organisaties – ik zeg dat ook in hun voordeel – mensen moeten aanwerven die hele dagen niets anders moeten doen dan projectvoorstellen schrijven om subsidies te krijgen. Daar willen we van af. We willen de organisaties financiële zekerheid geven. We willen dat die middelen hun gewoon toekomen zonder dat ze allerlei extra dossiers moeten indienen. Dat is veel eenvoudiger, veel transparanter en met veel minder planlast. Dat zijn we nu aan het uitwerken in het voordeel van die organisaties. Het is zeker niet de bedoeling om de ondersteuning te schrappen. Het is in het kader van de vereenvoudiging. We willen de beperkte overheidsmiddelen op een verantwoorde en efficiënte manier aanwenden.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Minister, kunt u me dan zeggen voor welke ad-hocprojecten die middelen wel gebruikt zijn?

Minister Joke Schauvliege: Ik zal u een overzichtje bezorgen.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Minister, ik ondersteun zeker en vast uw pleidooi om die belangrijke organisaties generiek te ondersteunen. Ik veronderstel dat iedereen daar vóór is. De realiteit is dat de generieke ondersteuning de voorbije jaren met mondjesmaat is afgebrokkeld. Als u daar een inhaalbeweging kunt doen, zult u in mij zeker een bondgenoot vinden.

Daarnaast ben ik van mening dat het soms aangewezen kan zijn om voor specifieke beleidsdoelstellingen een beroep te doen op de middenveldorganisaties. In die zin zou ik specifieke subsidies niet zomaar weggooien. Het is bon ton tegenwoordig om alles onder de mat te vegen onder het mom van efficiëntieverbetering en planlastvermindering. Op het einde van de rit komt het er gewoon op neer dat er veel minder middelen naar de middenveldorganisaties gaan. Dat hebben de mensen die zondag betoogd hebben, ook zo begrepen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.